

LOMMERVANNET

Storvannet var målet vårt, men for å komme dit gikk vi som oftest opp fra Lommeren og passerte Lommervannet underveis. Det er en tur som vanligvis tar en time, men litt lengere tid hvis en betrakter omgivelsene. Veien fra Lommeren til vannet var kjøresti for hest og vogn/slede for noen år tilbake, men i dag for firhjulinger eller lignende. Veien og bruene dit var alltid så godt vedlikeholdt. Ved Lommervannet var det en stor bygning som ble kaldt « Villaen te han Friis». Som oftest kvilte vi der ved vannkanten, men hvis det var folk på villaen så gikk vi videre.

Hvorfor eide Friis hus og mark her inne «hos oss» når han ikke var herfra? Ved å undersøke og spørre eldre mennesker, noen er dessverre gått bort, har jeg fått vite følgende:

Doktor Friis fra Bodø kjøpte eiendommen med Villaen hos Schjølberg da han i 1936 gikk konkurs. Hvem Schjølberg kjøpte det av, vet jeg ikke. Noen forteller at det var en gård Lillebelkjosen og halve Bjørsvika og at den ble kaldt Bjørsvik Nordre. Noen har prøvd å få opplysninger gjennom sorenskriveren, men papirene er borte (dette er fortalt).

Mange av de som var gårdeiere hadde det vanskelig økonomisk. De fleste drev jo med fiske om vinteren og et lite gårdsbruk ved siden av for å være selvforsynt med det som buskapen tilførte familien av matvarer, men også ulla var viktig. Var det dårlig med fiske på Lofoten kunne det bli vanskelig økonomisk.

En annen faktor som kunne utnyttes, for den som ville det, var deres manglende kunnskap til lesing og skriving. Schjølberg var en mektig mann med gode forbindelser og i kraft av sitt yrke, overrettsakfører, var han mange steder i det offentlige rom og hadde tilgang på offentlige protokoller. Han styrte også boet til den mektige Zahl på Kjerringøy, og når det gikk dårlig for han, kjøpte han opp eiendom hos Zahl. Han hadde allerede da fått tak i eller kjøpt Lillebelkjosen med Lommeren og halve Bjørsvika.

Det var Schjølberg som fikk bygd Villaen ved Lommervannet. Noen mener det var hus i Bjørsvika som ble revet og gjenbrukt i Villaen.

Schjølberg solgte jordeiendom i Bjørsvik til Johan Johannesen. Eiendommen han kjøpte grenset fra Lommervannet til Ørnesodden med skog og mark. Ved Lommervannet skulle grensen gå 10 meter fra vannkanten, men da Johan kom for å hente skjøte, var det skrevet 40 meter.

Da Schjølberg gikk konkurs i 1936, kjøpte Dr. Friis denne eiendommen av han. Friis var gift med en av døtrene til Schjølberg. En annen av døtrene var gift med en av Kochfamilien i Bodø og Thorne, som var sakfører, var gift med den tredje datteren. Han hadde også en sønn som het Roald og som tidvis var journalist i Nordlandsposten.

Ja, slik gikk det til at Dr. Friis fikk sin Villa og eiendom ved Lommervannet.

Alvenes juni 2005

Elin Bartholsen